

Consulta pública prèvia a l'elaboració d'un Avantprojecte de Llei de contractació pública de Catalunya

Aportació de Associació de Micropobles de Catalunya

Adaptar el marc normatiu bàsic en matèria de contractació pública a les especificitats de les administracions públiques catalanes té **sentit** sobretot si es du a terme harmonitzant les exigències de la norma amb les capacitats tècniques dels ens contractants.

Les actuals previsions de la legislació fan gairebé impossible a l'ajuntament d'un micropoble pugui actuar amb la diligència i agilitat que ha de perseguir tota política pública, amb el resultat de degradar el nivell dels serveis pels endarreriments i conflictivitat que genera la LCSP degut a la rigidesa dels aspectes formals de totes les fases del procediment i de tots els elements que configuren els plecs. I recordem que dels 947 municipis de Catalunya, 487, més de la meitat tenen menys de 1.000 habitants i no és convenient regular com si aquesta realitat no existís.

La simplificació doncs hauria de ser la clau de volta d'aquesta nova norma i per aquesta raó, considerem imprescindible que la llei catalana adopti fórmules com el procediment simplificat de l'article 80 i el règim especial per a contractes de quantitat menor establert a l'article 81 de la llei Foral Navarresa 2/2018, de 13 de abril, de Contractes Públics. Són una resposta adequada a les necessitats específiques que plantejem des dels ajuntaments que apleguem població de menys de 1000 habitants i que tenim uns serveis tècnics i dedicats a la contractació dimensionats a aquesta dimensió de població.

I aquesta decisió no nega la necessitat de desenvolupar règims com el conegut com a procediment obert simplificat de tramitació sumària (article 159.6 de la LCSP) doncs poden contribuir a fer més dinàmica la contractació per a ajuntaments amb equips tècnics més amplis, tot i que no són una resposta adequada per als micropobles i a la seva dinàmica de contractació.

Si no s'incorporen procediments com els esmentats, la norma de contractació resultant no podrà ser assumida pels ajuntaments i se'ls privarà de poder desplegar les seves funcions per raó d'una concepció reduccionista i limitadora dels procediments de contractació. Ademés, la possibilitat que siguin els consells comarcals i les diputacions les que prestin aquest servei no és una alternativa real. En primer lloc perquè es limita l'autonomia municipal dels micropobles (de més de la meitat dels municipis del país). En segon lloc, perquè amb les dotacions de actuals de recursos i mitjans de consells i diputacions, no podran fer la contractació de tots els ajuntaments dels micropobles que ho precisin i si ho

fan, s'allunyarà la gestió de cada territori. Per contra, es podrien dedicar nous recursos a processos de contractació mancomunats pels micropobles. La contractació no és un acte singular i excepcional dels ens locals, sinó que respon a la quotidianitat d'aquests ens. També dels micropobles i l'han de poder fer amb normalitat.

Això vol dir simplificar procediments, dotar de recursos els ens locals, desenvolupar i donar suport a processos de compra agregada i ubicar en les administracions de cooperació local i les supralocals els processos de contractació que requereixin plecs de clàusules i de prescripcions tècniques i processos d'execució més complexes que els que un ajuntament de micropoble pot assumir.

Pel que fa a la **descripció del problema que conté la memòria elaborada pel govern**, cal dir que en el cas dels micropobles, si l'ordre dels elements a resoldre inclòs a la memòria, tingués caràcter jeràrquic, sense cap mena de dubte la complexitat del procediment passaria i per molt, al davant del problema que planteja la dispersió normativa. La diversitat de norma tot i que acaba tenint l'efecte de disposar de llocs on explorar vies alternatives, no permet que cap de les plantejades comporti a efectes pràctics, major diligència i celeritat.

Per altra banda la pràctica instaurada de donar seguretat jurídica a base de multiplicar informes tècnics i declaracions suposa a efectes pràctics l'alentiment de l'activitat ordinària d'aquells ens locals que no tinguin estructures tècniques i jurídiques molt potents i expertes en tots els àmbits de la vida municipal. Amb el resultat de provocar que per raons de procediments formals, part de la ciutadania d'aquest país no puguin rebre serveis en condicions. Caldria també valorar aquests efectes. En aquest sentit, caldria regular per a resoldre aquesta situació de diferència que suposa la norma actual per als micropobles i els ajuntaments que els administren. A efectes pràctics, es discrimina els micropobles quan se'ls està exigint els mateixos procediments a òrgans amb milers de treballadors i a d'altres que en el millor dels casos, tenen mitja dotzena de persones en les seves nòmines. Per tant, si no es creen procediments adequats a aquesta realitat, com els esmentats de la comunitat navarresa, es crea una discriminació manifesta per a la ciutadania que viu en un 40% del territori català.

Pel que fa a quines mesures proposaríem per tal de **facilitar l'accés a les licitacions públiques de les pimes, els autònoms i les entitats d'economia social**, en termes generals, totes les que suposin simplificar procediments. D'una manera més específica cal recordar el que suposa la contractació pública en territoris com els dels ajuntaments dels micropobles. És una garantia de la possibilitat de comptar amb una correcta prestació de serveis a la ciutadania i tant important com això, una possibilitat de contribuir a la consolidació de les activitats econòmiques de territoris amb baixa densitat de població, on el teixit econòmic és feble i al qual participar en licitacions públiques els suposa notables esforços organitzatius. I cada vegada que una empresa del territori perd una licitació, es corre el risc que el servei sigui prestat per empreses i persones exògenes al territori i aquest fet suposa incrementar

les condicions que afavoreixen el despoblament. En aquest sentit, cal no només protegir les pimes, els autònoms i les entitats de l'economia social, sinó que cal protegir les que a més, creen oportunitats de desenvolupament als pobles de la Catalunya despoblada, que són territoris en situació socialment crítica.

Un segon element a considerar és la necessitat també d'incorporar les entitats que tenen forma d' associacions com a prestadores de serveis a les que es caldria poder reservar contractes en àmbits com per exemple la cultura, l'educació, el treball social, l'esport i el foment de l'activitat comunitària.

Respecte la preocupació relativa a com **fer més efectiu el principi de transparència**, entenem que la resposta es troba també simplificant i millorant els dispositius digitals existents al serveis de la contractació i millorant-ne els sistemes que tenen associats per a fer cerques i consultes. Es proposa defugir la creació de noves obligacions documentals, que tenen l'efecte afegit que el procediments s'allunyin més i més de les pràctiques de contractació del sector privat (empreses i entitats). RELI, ROLECE, perfils de contractants, registres de contractes, contenen molta informació que es pot tractar i que fer-ho suposaria l'objectiu que es persegueix respecte la transparència. En qualsevol cas, som poc partidaris de la creació de nous informes que motivin elements, nous papers que facin documentar dades existents i noves fases de procediment i declaracions afegides a les existents que acreditin que tot s'ha fet observant els procediments. Fem referència a tota aquesta mena de recurs tan propi de la gestió de projectes finançats amb fons europeus.

Les **mesures de caràcter social que es podrien incorporar en els contractes públics**, que creiem que serien més efectives són les que incideixen sobre la dinamització social, cultural i econòmica dels territoris amb baixa densitat de població i les que ajuden a l'arrelament de nova població en aquestes zones. Així, proposem introduir mesures per exemple, que no limitin la recurrència de la contractació d'agents locals i que considerin que contractar persones i subcontractar serveis dels micropobles és una mesura en favor de reduir la petjada de carboni, perquè ajuda a reduir els costos energètics del transport en els serveis personals. Però, també i sobretot, perquè són una garantia de millora de la sostenibilitat d'un territori. O que la possibilitat de primar licitadors que acreditin que tenen el plantilla de personal teletreballant en micropobles per a prestar serveis en d'altres llocs pugui considerar-se també una mesura que afavoreix la resiliència d'uns territoris.